

DOĞUM YAPAN ÖĞRETMENE DOĞUMDAN 1 YIL SONRA SÜT İZNİNİN DEVAM ETMESİ DURUMUNDA NÖBET GÖREVİ VERİLİR Mİ?

657 sayılı Kanunun 104'üncü maddesinin (D) fıkrasında, "Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için **doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren** ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde bir buçuk saat süt izni verilir.

657 sayılı Kanunun 29/1/2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanunla değiştirilen 104'üncü maddesinin (A) fıkrasında, "Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir.

Memur, sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporu ile belgelendirmesi kaydıyla, isteği üzerine beklenen doğum tarihinden önceki üç haftaya kadar Kurumunda çalışabilir.

Memurun sadece tabip raporuna dayanarak doğumdan önce Kurumunda fiilen çalıştığı süreler **(tekil gebeliklerde azami beş hafta, çoğul gebeliklerde azami yedi hafta)** doğum sonrası analık izni süresine eklenecektir.

Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten (tekil gebeliklerde 32'nci haftadan- çoğul gebeliklerde ise 30'uncu haftadan) önce gerçekleşen doğumlarda, **erken doğum sebebiyle kullanılmayan sekiz haftalık doğum öncesi analık izni süresi ile birlikte doğum tarihinden doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihe kadarki süre, doğum sonrası analık izni süresine ilave edilecektir.**

Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumlar Yönetmeliğinin 44.maddesinin 7. Fıkrasında; Hamile öğretmenlere, hamileliğin yirmi dördüncü haftasından başlayarak doğum sonrası analık izni süresinin bitimini takip eden bir yıllık sürenin sonuna kadar nöbet görevi verilmez derken **Ortaöğretim Kurumlar Yönetmeliğinin 91.maddesinin 2.fıkrasının alt (ç) bendinde;** Hamile öğretmenlere, hamileliğin yirmi dördüncü haftasından itibaren ve **doğumdan itibaren bir yıl süre ile nöbet görevi verilmez** diyerek iki yönetmelik arasında çelişki bulunmaktadır.

Öğretmenlerin nöbet görevi, **Eğitim Öğretim ve Bilim Hizmeti Koluna İlişkin Toplu Sözleşmenin 21. maddesinde;** Örgün eğitim kurumlarında (mesleki eğitim merkezleri dahil) ders yılı süresi içinde eğitim ve öğretimin fiilen yapıldığı normal çalışma günleri için ilgili mevzuatına göre kendilerine nöbet görevi verilen ve bu görevi de fiilen yerine getiren müdür yardımcıları ile öğretmenlere haftada 3 saati geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir hükmü yer almaktadır.

Toplu sözleşmenin ilgili maddesinde; ders yılı, eğitim öğretimin fiilen yapıldığı çalışma günleri ve bu görevi fiilen yerine getiren... ifadeleri ücret ödenebilmesi için nöbet görevinin eğitim öğretim saatleri süresince (Öğretmenler kurulu kararı ile alınan 30 dakika önce/sonra) fiilen gerçekleştirilmesi gerektiğine dikkat çekmektedir.

Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumlar Yönetmeliğinde son yapılan değişiklikle analık izni bitimini takip eden 1 yıl süresince nöbet görevi verilmeyeceği hükmü neticesinde süt izninin bitiminde nöbet görevi başlayacağından süt izni kullanımı esnasında nöbet görevi çakışması gibi bir durum söz konusu olmayacaktır ancak; Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde geçen doğumdan itibaren 1 yıl nöbet görevi verilmez ifadesi gereği 1 yıl sonunda öğretmene nöbet görevi verilmektedir. Bu durumda öğretmenin süt izni devam ederken nöbet görevi ve süt izni çakışmaktadır.

Örnek: Tekil gebe olan memurun 28'inci haftada doğum yapması halinde doğum öncesi analık izninin başlaması gereken 32'nci haftaya kadarki dört haftalık süre, erken doğum sebebiyle kullanılamayan sekiz haftalık doğum öncesi analık izni süresi ile birlikte doğum sonrası analık izni süresine ilave edilecektir. **Böylece, memurun doğum sonrasında kullanacağı analık izni süresi 20 hafta olacaktır.** Yukarıdaki örnekten yola çıkarak 01.01.2019 tarihinde 28 .haftada doğum yapan memur toplamda 20 hafta doğum sonrası analık izni kullanacağından 21.05.2019 tarihinde görevine başlayacak ve bu tarihten itibaren ilk 6 ay 3 saat, ikinci 6 ay 1,5 saat süt iznini 21.05.2020 tarihine kadar kullanacaktır. Mezkur yönetmelik hükümleri gereği Temel Eğitimde görevli bir öğretmenin nöbet görevi 21.05.2020 tarihinde başlayacağından süt izni ile nöbet görevi çakışmayacak ancak Ortaöğretimde görevli öğretmenin görevi 01.01.2020 tarihinde başlayacağından öğretmene bu tarihten itibaren hem nöbet görevi verilecek hem de öğretmen süt iznini kullanmaya devam edecektir.

Anayasa'nın zorla çalıştırma yasağı başlıklı 18.maddesinde; Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır. **Eğitim Öğretim ve Bilim Hizmeti Koluna İlişkin Toplu Sözleşmenin 21. Maddesinde;** nöbet için ödenen ücretin eğitim öğretim saatleri süresince ve fiilen yerine getirilmesi gerektiği hükümleri gereği gün içerisinde süt izni kullanan öğretmenlere nöbet görevi verilerek süt iznine denk gelen zamanlarda nöbet görevlerini terk etmeleri (nöbet görevini terk etmelerinde mevzuata aykırı herhangi bir engel yoktur) durumunda nöbet ücreti ödenemeyeceğinden ve öğretmenlere, süt iznine denk gelen zamanlarda nöbet görevi verilemeyeceğinden süt izni kullandığı günlerde nöbet görevi verilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Hazırlayan: Habib OCAK

